

психології студентів, змін у власній та іншомовній культурі, еволюції власних поглядів [4, с. 54].

Список використаних джерел

1. Задорожна Л. В. Педагогічні аспекти професійної підготовки майбутнього вчителя / Лілія Віталіївна Задорожна // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2002. – № 4. – С. 79 – 85.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / [Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина, О. В. Овчарук та ін.]. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.
3. Король Л. Л. Педагогічна майстерність вчителя: традиції та інновації / Лариса Леонідівна Король // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2002. – № 4. – С. 56 – 65.
4. Рудіна М. В. Модель професійного зростання молодого вчителя англійської мови / Марина Володимирівна Рудіна // Наукові праці Чорноморського державного університету ім. П. Могили. Сер. : Педагогіка. – 2009. – Т. 108, Вип. 95. – С. 161 – 165.

УДК 37.011. 31

ШТЕФАНЬО Т. П.,
ТОВКАНЕЦЬ Г. В.
Мукачівський державний університет

СУЧАСНИЙ УРОК ЯК ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧИТЕЛЯ ТА УЧНІВ

Урок є дзеркалом загальної педагогічної культури вчителя, показником його інтелектуального запасу, кругозору, ерудиції. Урок – це логічно закінчений, цілісний, обмежений певними рамками відрізок навчально-виховного процесу, те місце, де відбуваються основні процеси навчання, виховання і розвитку особистості.

У методичній літературі визначають чотири блоки вимог до сучасного уроку: загальнопедагогічні вимоги, дидактичні, психологічні та гігієнічні. Дидактичними вимогами до уроку є наступні [1]:

- раціональне використання часу;
- єдність та використання активних методів навчання;
- зв'язок з раніше вивченим матеріалом і досвідом, набутим учнями;
- формування умінь учнів самостійно здобувати знання й застосовувати їх практично;
- індивідуалізація, диференціація та інтенсифікація навчального процесу;
- чітке формулювання освітніх завдань і складових елементів;
- максимальна самостійність учнів у навчанні;
- реалізація на уроках всіх дидактичних принципів;
- організоване закінчення уроку;
- здійснення міжпредметних зв'язків;
- поєднання різних моделей діяльності вчителя і учня на уроці (рис. 1)

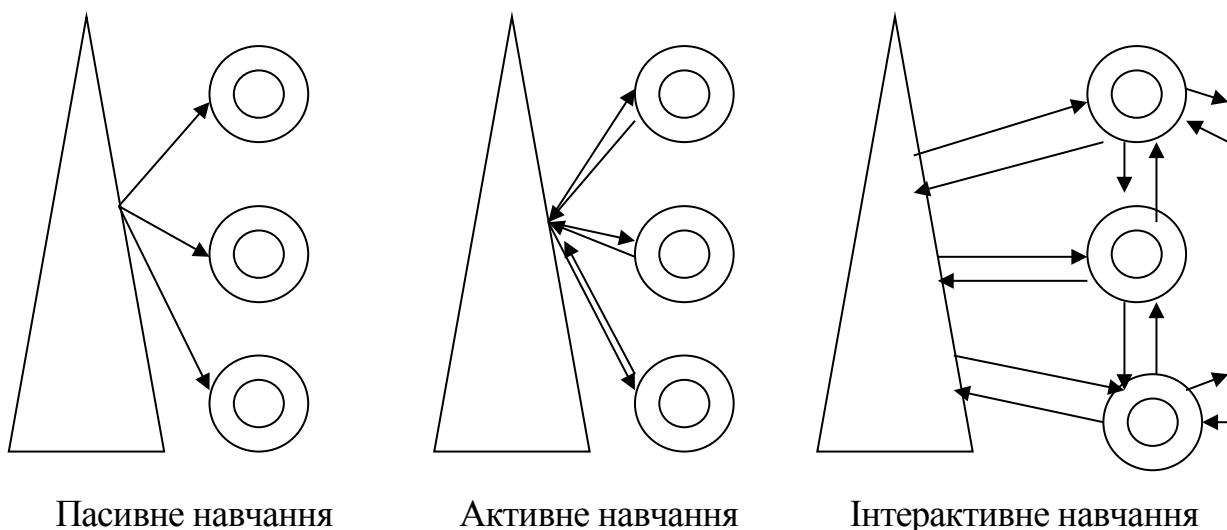

Рис. 1. Моделі діяльності вчителя і учнів в контексті сучасного уроку

Сучасний урок – це перш за все відкриття істини, пошук та розуміння її в спільній співпраці учителя та учня. Важливим у підходах до сучасного уроку є положення, що людина на уроці завжди залишається найвищою цінністю, будучи у ролі цілі та ніколи не виступатиме в ролі засобу.

Технологія уроку передбачає системний та технологічний підходи до навчального процесу. Системний підхід охоплює всі основні етапи розробки системи уроків – від постановки цілей і конструювання навчального процесу до перевірки його ефективності. За умов системного підходу до навчальної діяльності технологію уроку слід розглядати як систематичне і послідовне втілення на практиці попередньо спроектованого навчально-виховного процесу. Технологічний підхід до уроку дає можливість конструювати такий навчальний процес, який би відповідав змісту, меті і навчальним цілям, що ставить перед собою й учнями учитель. Розробка технології уроку (уроків) розкриває творчі можливості вчителя і передбачає: 1) постановку мети; 2) визначення змісту; 3) оптимальний вибір організаційних форм, методів і засобів навчання; 4) розробку структури і змісту уроку, спрямованих на ефективне розв'язання дидактичних завдань [2].

За типами і видами сучасні уроки дослідники розрізняють за змістовною спрямованістю на: уроки-конференції, уроки-семінари, уроки-лекції, уроки-комплекси, уроки-панорами, міжпредметні уроки, уроки-КВК, уроки-аукціони, уроки-турніри, уроки-вікторини, уроки-конкурси, уроки-експромти, уроки-заліки, уроки-творчі, уроки-звіти, уроки-консультації, уроки-взаємонавчання, уроки-консиліуми, уроки комунікативної спрямованості (уроки-усні журнали, уроки-діалоги, уроки-прес-конференції, уроки-парадокси, уроки-репортажі, уроки-диспути, уроки-протиріччя); уроки дослідження та подорожування (уроки-розвідки, уроки-заочні подорожування, уроки-пошуки, уроки-лабораторні дослідження, уроки-наукові дослідження, уроки-експедиційні дослідження); театралізовані уроки (уроки-концерти, дидактичний театр, кіно-уроки, уроки-спектаклі) та інші [3, с. 23].

Діяльність педагога на уроці полягає у переведенні змісту навчальної інформації в систему проблемних навчальних завдань; управлінні навчально-пізнавальною діяльністю учнів на основі дотримання психологічних умов процесу набуття знань, урахування індивідуальних особливостей психічного розвитку учнів; наданні учням можливості реалізувати своє право на вибір рівня опанування матеріалу, забезпеченні постійного зворотного зв'язку між учителем та учнями, створенні умов для рефлексивної діяльності учнів, стимуляції ініціативи та творчості.

Список використаних джерел

1. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник / О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
2. Технологія сучасного уроку мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://filologukraine.ucoz.ua/publ/metodika/mova/tekhnologija_suchasnogo_uroku_movi/5-1-0-263
3. Берзіня О. О. Особливості сучасного уроку / О. О. Берзіня // Педагогічна майстерня. – 2016. – № 4 (64). – С. 22 – 24.

УДК 378.14:378.3

ШУМАЄВА Г.І.

МОЛНАР Т.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ПРОБЛЕМА ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Головний стратегічний напрямок розвитку системи освіти – трансформація у світовий простір, вирішення проблеми особистісно орієнтованого навчання, тобто такого навчання, в якому особистість учня була б у центрі уваги педагога, а пізнавальна діяльність дитини була б провідною. Реалізація такого підходу закладає основи гуманізації сучасної школи, сприяє утвердженню діалогічного підходу до навчального спілкування, уможлиблює організацію ефективної педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу. Саме інтерактивне навчання є процесом активного пізнання, заснованим на взаємодії, діалозі рівноправних суб'єктів – вчителя та учнів, за наявності спільної мети навчання, запланованого результату, що протікає в атмосфері взаємної підтримки, співтворчості та співпраці.

Інтерактивне навчання не є абсолютно новим напрямком у педагогічній науці. Розробкою елементів інтерактивного навчання почали займатися ще в першому десятиріччі минулого століття. Подальші розробки елементів інтерактивного навчання знаходимо в працях В. Сухомлинського, учителів-новаторів 70-80-х років (Ш. Амонашвілі, Є. Ільїна, С. Лисенкової, В. Шаталова та ін.). Зокрема, В. Сухомлинський закликав спеціальними заходами і прийомами підтримувати бажання учнів бути першовідкривачами. Це стало підґрунтям для виникнення теорії і практики розвивального навчання.

Останнім часом зростає зацікавленість науковців до сутнісної характеристики інтерактивного навчання (Г. Коберник, О. Комар, Т. Кравченко, Л. Пироженко, О. Пометун та ін.). Інтерактивні технології розглядаються в контексті особистісно орієнтованих технологій. Їх ознаки можна знайти в технології кооперованого

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>